Euroopan parlamentti
2024-2029

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2024/0187(CNS)

19.11.2024

*

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä
(COM(2024)0316 – C10-0112/2024 – 2024/0187(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Malik Azmani

Menettelyjen symbolit

*	Kuulemismenettely
***	Hyväksyntämenettely
***I	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (ensimmäinen käsittely)
***II	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (toinen käsittely)
***III	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ▌ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli.
Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT 6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä (COM(2024)0316 – C10-0112/2024 – 2024/0187(CNS))

(Erityinen lainsäätämisjärjestys – kuuleminen)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (COM(2024)0316),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 3 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C10-0112/2024),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 84 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A10-0000/2024),

1. hyväksyy komission ehdotuksen;

2. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

3. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia parlamentin hyväksymään tekstiin;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

PERUSTELUT

Unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä 20. kesäkuuta 2019 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1157 alettiin soveltaa 2. elokuuta 2021. Asetuksella vahvistettiin sen soveltamisalaan kuuluvien asiakirjojen turvaominaisuuksia ja muotoa koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset, ja asetus oli osa joulukuun 2016 toimintasuunnitelmaa terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden mahdollistavien matkustusasiakirjoihin liittyvien petosten torjunnan lujittamiseksi EU:ssa (COM(2016)790).

Euroopan parlamentti korosti kannassaan vuonna 2018, että on tärkeää parantaa tällaisten asiakirjojen turvavaatimuksia, jotta voidaan torjua asiakirjapetoksia ja identiteettivarkauksia ja helpottaa mahdollisuuksia käyttää vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta EU:n alueella. Parlamentti piti erityisen tärkeänä mahdollisimman tiukkojen tietosuojaa ja tietoturvaa koskevien vaatimusten säätämistä varsinkin biometristen tietojen osalta sekä alaikäisten suojelua. Parlamentti vaati myös, että valtion kansalaisuuden lisäksi kaikkiin henkilökortteihin ja oleskeluasiakirjoihin on lisättävä EU:n lippu näkyväksi osoitukseksi EU:n kansalaisuudesta, joka antaa kansalaisille lisäsuojaa ja -oikeuksia.

Unionin tuomioistuin totesi 21. maaliskuuta 2024 (asia C-61/22, Landeshauptstadt Wiesbaden) antamassaan tuomiossa asetuksen (EU) 2019/1157 pätemättömäksi väärin valitun oikeusperustan vuoksi. Tuomioistuimen mukaan asetuksen (EU) 2019/1157 antamisen perustana olisi pitänyt olla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 77 artiklan 3 kohta, jossa määrätään erityisestä lainsäätämisjärjestyksestä, eikä SEUT-sopimuksen 21 artiklan 2 kohta. Tuomioistuin totesi myös, että asetuksen (EU) 2019/1157 vaikutukset olisi pysytettävä siihen saakka, kunnes sen korvaava pätevä asetus tulee voimaan, ja määritteli kohtuulliseksi ajaksi uuden asetuksen hyväksymistä varten kaksi vuotta antamansa tuomion julistamispäivää seuraavan vuoden tammikuun ensimmäisestä päivästä.

Tuomioistuin hylkäsi muut mahdolliset sille esitetyt perusteet asetuksen (EU) 2019/1157 pätemättömyydestä eli sen, että asetus olisi Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja yleisen tietosuoja-asetuksen vastainen.

Euroopan komissio esitteli 23. heinäkuuta 2024 ehdotuksen neuvoston asetukseksi unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä. Sen oikeusperustana oli unionin tuomioistuimen tuomion mukaisesti SEUT-sopimuksen 77 artiklan 3 kohta. Uudessa ehdotuksessa toistetaan pitkälti asetuksen (EU) 2019/1157 teksti sellaisena kuin parlamentti ja neuvosto ovat sen hyväksyneet. Kuten komission ehdotuksen perusteluissa todetaan, vuoden 2019 tekstiin on tehty vain vähän muutoksia, joilla siihen on sisällytetty tarvittavat menettelyjä koskevat mukautukset ja joilla otetaan huomioon asetuksen (EU) 2019/1157 hyväksymisen jälkeen tapahtunut kehitys.

Esittelijä on tyytyväinen komission ehdotukseen, koska se vastaa olennaisilta osiltaan parlamentin vuonna 2019 hyväksymää tekstiä ja koska parlamentin lähestymistapa ja tavoitteet ovat edelleen päteviä nykyisessä tilanteessa. Lisäksi esittelijä on samaa mieltä siitä, että

tarkasteltavana olevassa neuvoston asetuksessa olisi tehtävä vain vähäisiä muutoksia asetukseen (EU) 2019/1157.